

Poslujete s kešem, ga polagate na banko? Previdno, da vas inšpektor ne lopne po glavi 🔍

Čas branja: 6 min

34

30.08.2016 22:30

Če ne morete dokazati, kako ste prejeli denar, vam grozi 70-odstotna obdavčitev

TANJA SMREKAR, **JURE UGOVŠEK**

Več iz teme:

[banke >](#)

[Janez Novak >](#)

[Finančna uprava RS >](#)

Preberite tudi

- **Tudi poroka je davčna past!**

Fursovi inšpektorji so zadnje čase pravi deloholiki. Z davčno inšpekcijo, osebnimi pregledi se spravljajo na tiste, ki polagajo gotovino, čeprav so jo prej dvignili z istega (!) bančnega računa. Sumničavo pregledujejo tudi prodaje stanovanj in vozil z izgubo. Čisto pa zastržejo z ušesi tudi, če kupite kakšno luksuzno stvar, avto ali hišo, pa si mislijo, da z običajnimi, prijavljenimi dohodki tega ne bi zmogli. Gredo davčni inšpektorji pri pregonu sive ekonomije predaleč?

Po zakonu inšpektorjem težko kaj očitamo, če se spregleda vprašanje ustavnosti takšnega početja. Od začetka leta 2014 že velja, da morate na nepojasnjene dohodke oziroma premoženje plačati 70-odstotni davek, dokazno breme (za deset let nazaj) pa je na vas, torej davčnem zavezancu.

Pa je v interesu povprečnega davkoplačevalca, da se takšni pregledi izvajajo? Bo ravnovesje v družbi pravičnejše? Da in ne. Vemo, da se je na veliko kradlo, da so se tudi »naši« ujeli v davčnih oazah, utajevali davke in podobno. Lopovi navadno, ko jih zasačijo s prsti v marmeladi, ne priznajo, da so kradli. Nemoralen človek se zateče k laži, si izmisli zgodbo, da mu je denar podarila pokojna stara mama, sam pa ga je hranil v sefu. A ob takšnem pregonu davčnih prevarantov se lahko v težavah znajdejo pošteni janezi novaki, ki so resnično dobili nekaj deset tisoč evrov od stare mame, ali pa denar na ohceti, ali pa denimo res vrnjeno (osebno) posojilo. In **janez novak** tega ne more dokazati. Torej – vprašanje je, kje so meje, koga naj davkarija lovi in kakšna orodja pri tem uporablja, da ne bo kaznovala nedolžnih davkoplačevalcev.

Davčni svetovalci, ki ne želijo biti imenovani, so nas opozorili na nekaj primerov, ki so lahko bizarni, plod morebitnih prenapetih inšpektorjev. Po drugi strani pa bi res lahko šlo za goljufije. Za nezakonito pridobljeno premoženje – z navadnimi krajami, davčnimi utajami ali z delom na črno.

7,44 milijona evrov dodatnih davčnih obveznosti je **Furs** naštel v 21 letošnjih zaključenih nadzorih do konca maja.

13,97 milijona evrov dodatnih davčnih obveznosti je Furs naštel v 49 lani končanih nadzorih.

Kateri so primeri davčnih pregledov, ki jih naštevajo davčni svetovalci:

1. Ste notarsko overili darila na poroki?

Davčni svetovalec pove zgodbo o mladoporočencih, ki sta za del dohodkov, ki so bili predmet finančne preiskave, trdila, da so darila v obliki gotovine ob poroki. »Pa imate notarsko overjene darilne pogodbe?« je sledilo vprašanje davčnega inšpektorja. Seveda jih nista imela. Prek sto gostov nista povabila k notarju in jih prosila za podpis. Inšpektorju sta poslala seznam gostov in ga pozvala k zaslišanju prič, a je takšno zbiranje dokazov odklonil, češ da priče morda ne bodo govorile resnice. Več kot deset tisoč evrov gotovine, za katere mladoporočenca trdita, da sta jih prejela kot darilo ob poroki, je tako finančni urad tolmačil kot »fuš«, na katerega obračunajo 70 odstotkov davka od nenapovedanih dohodkov.

Ob tem opozorimo, da morate nekatera darila res prijaviti in na njih plačati davek, ki pa je precej nižji od »kaznovanega« 70-odstotnega. Odvisno sicer, za kateri dedni red gre. Če gre za prvi, davka ne plačate (oziroma je stopnja ničelna), preostale stopnje pa so odvisne od dednega reda, torej od sorodstvenih razmerij. Darilo do pet tisoč evrov na leto (če gre za premičnino) ni obdavčeno, darila od ene osebe pa se seštevajo (več lahko preberete na [www.fu.gov.si]).

2. Poslujete z gotovino? Deset tisoč evrov je za fursovce lahko hitro sto tisočakov

Najpogosteje imajo davčni zavezanci težave dokazovanja izvora gotovine. Tej je zelo težko slediti. Če denimo premožnejši posameznik dvigne večjo količino denarja, porabi del tega, preostanek pa spet položi na transakcijski račun na banki, se lahko znajde v težavah s Fursom. Še posebej, če to naredi večkrat. Inšpektorji navadno dvignjena sredstva tolmačijo kot porabljena, položena pa kot zaslužek, za katerega je treba dokazovati izvor. Torej – če desetkrat dvignete po deset tisoč evrov in te spet desetkrat položite, to lahko

v očeh davčnega inšpektorja pomeni, da ste vsakič porabili deset tisočakov in vsakič zaslužili novih deset tisočakov.

»Srečal sem že primere, ko je stranka zaradi dvigov in pologov istih sredstev morala dokazati izvor premoženja v višini seštevka vseh pologov, čeprav je šlo za ista sredstva. Če bi sredstva porabili, bi z računi lahko dokazali, da ste jih, če jih niste in ista sredstva spet položite na račun, pa ne morete trdno dokazati, da ste jih položili nazaj. In na to je zagrožen 70-odstotni davek,« pove davčni svetovalec. No, po drugi strani je tudi res, da bi lahko inšpektor imel prav.

3. Izguba pri prodaji stanovanja

Na davčnem blogu skupine Simič & partnerji (www.simic-partnerji.si) smo zasledili še to, da izgube pri prodaji osebnih avtomobilov, pri prodaji delnic in pri prodaji stanovanj (lahko) povečujejo davčno osnovo za odmero 70-odstotnega davka od nenapovedanih dohodkov. Preprosto povedano to pomeni, da če ste pred leti kupili osebni avtomobil, delnice ali stanovanje in ste ga pozneje prodali za nižjo ceno, kot ste ga kupili, v primeru osebnega davčnega pregleda ustvarjena izguba pomeni osebno porabo, ki povečuje davčno osnovo za odmero 70-odstotnega davka, pišejo na blogu.

Kako je to mogoče? Obrazložitev Finančne uprave Republike Slovenije in organa druge stopnje (ministrstva za finance) je (kot pišejo pri Simiču): »V zvezi s pripombami zavezanca, v katerih se ne strinja, da izguba pri prodaji stanovanja v višini 12 tisoč evrov predstavlja njegovo osebno porabo, pojasnjuje, da predstavlja znesek 12 tisoč evrov izgubo njegovega premoženja, ki kot takšna pomeni za zavezanca strošek in prihodek. Zavezanec je namreč moral pri nakupu stanovanja razpolagati s temi sredstvi, kar se je ob prodaji stanovanja odrazilo z doseženo izgubo.«

Kaj to pomeni? Kako je vendarle izguba lahko prihodek? No, verjetno, če ste lahko dokazali, da ste stanovanje kupili za 200 tisoč evrov leta 2010 in ste takrat imeli posojilo ter nekaj privarčevanega denarja iz prijavljenih dohodkov (torej denimo plače), pa ste to stanovanje zdaj prodali za 150 tisoč evrov, najbrž 50 tisoč evrov davkarji ne bodo šteli za neprijavljen dohodek. Če pa bodo ugotovili, da ste teh 50 tisočakov leta 2010 za stanovanje dobili »kar od nekod«, pa bo že težava. Na Fursu sicer odgovarjajo: »Z metodo neto

vrednosti, ki se uporablja pri izračunu davčne osnove, se ugotovi razlika med vrednostjo premoženja, sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davek ne plača. S to metodo se ugotavlja, ali je zavezanec imel dovolj razpoložljivega denarja, da je pokrila svoje denarne izdatke. Z metodo se izračuna sprememba neto vrednosti premoženja, ki z določenimi popravki (davčno nepriznanih odhodkov in izgub, neobdavčljivih dohodkov in odhodkov, ki niso posledica finančnih transakcij) pomeni davčno osnovo v določenem davčnem obdobju.«

Kaj lahko pričakujete, če se znajdete v kolesju Fursa?

Inšpektorji na davčne zavezance, ki se znajdejo v finančni preiskavi, gledajo kot na lumpe, ki jih je treba poloviti, izkušnje z branjenjem strank razkrije davčni svetovalec, ki ne želi biti imenovan. Objektiven pri svoji interpretaciji že po svoji funkciji seveda ne more biti, pove pa, da je komunikacija z njimi težka. »Po mojih izkušnjah so inšpektorji pogosto negativno naravnani in niso kooperativni,« pove davčni svetovalec. Nekoliko več razumevanja imajo inšpektorji pri strankah, pri katerih se že iz aviona jasno vidi, da ne gre za izogibanje davka in da vse življenje poslujejo z gotovino. Pa je lahko recept, da vse življenje poslujemo z gotovino? »Nikakor ne, svetoval bi prav nasprotno – čim manj gotovinskega poslovanja.«

In kdaj davkarija zasumi, da gre za utajo? »Na temelju lastnih analiz, opravljenih na podlagi podatkov, s katerimi Furs razpolaga, na podlagi prijav državnih organov, anonimnih prijaviteljev in sorodnikov,« pravijo na Fursu. Podatke sicer lahko vidijo tudi iz podatkov o obrestih, tudi iz tujine.

Če se torej odločijo, da bodo pri vas naredili osebni pregled, morate transparentno dokazati obstoj premoženja, ki ga zatrjujete na začetku kontroliranega obdobja. Kakšen je transparenten dokaz, na Fursu ne povedo konkretno. Pač, zadeve so odvisne »od primera do primera«. Tudi ne povedo, kako dokazati, da ste denar imeli v sefu, ker ste ga dobili od babice. Da gre za vrnjeno posojilo osebnemu prijatelju ali pa da ste pred prilivom denarja na domačo banko tega že tako ali tako »sto let« imeli v Švici, kamor ga je – če spet nekoliko karikiramo – položil vaš pokojni dedek, zdaj pa ste ga podedovali.

Kaj pa kazni?

Zavezanci, ki se znajdejo v finančni preiskavi, na koncu večinoma plačajo kazen. »Pogosto nam sicer uspe znižati prvotni izračun finančne uprave, a težko za bistveno. Vem le za en primer, ko zavezanec, ki se je znašel v preiskavi, ni bil deležen odmere 70-odstotnega davka,« pove vir, ki ne želi biti imenovan.

Ob tem dodajmo, da so do konca maja letos na Fursu končali 21 tovrstnih nadzorov, pri čemer so ugotovili za 7,4 milijona evrov dodatnih davčnih obveznosti skupaj z obrestmi. V vsem prejšnjem letu je bilo končanih 49 (predlanskim 62) tovrstnih nadzorov, ugotovljenih pa za skoraj 14 milijonov evrov (predlanskim 12,4 milijona evrov) dodatnih davčnih obveznosti skupaj z obrestmi.

Na Fursu pojasnjujejo, da se z globo med 400 in pet tisoč evri kaznuje za prekršek posameznik, če na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja, navede neresnične podatke ali prijave ne predloži, kot je predpisano.

Kaj pa, če se je Furs zmotil? »Če je bila odmerna odločba odpravljena, zadeva pa vrnjena v vnovičen postopek in davek plačan, se preveč plačani davek vrne v 30 dneh po vročitvi odločbe, s katero je v vnovičnem postopku ugotovljena drugačna davčna obveznost.« Dodajmo, da gre za zapletene postopke – in v vmesnem času Fursa, tudi če vam potem denar vrne z obrestmi, ne morete prepričati, da se izvršbe ne gre. Torej, pritožba ne zadrži izvršbe. Če čez čas dokažete, da ste imeli prav vi, in ne Furs, boste sicer denar dobili nazaj. Vprašanje je, koliko časa postopek traja, boste pa sredstva prejeli povečana za zakonske obresti.

Več iz teme:

[banke >](#)

[Janez Novak >](#)

[Finančna uprava RS >](#)

34

Italijani spet v akciji z davčnimi dobrotami, mi pa se ne damo, z davki ne vabimo novih – ožemamo tiste, ki ostajajo ⁵

Opozarjamo, na kaj je pri poslovanju z davčno ugodnejšimi območji pozoren Furs

---

Sporni 70-odstotni davek pred ustavno sodišče ⁹

Furs je poslal prvi sveženj izračunov dohodnine za lani. Kaj storiti? Ugovarjati ali ne? 2

Bomo zaradi zakonskega skrpucala in prehitrih inšpekcij utajevalcem plačevali pošteni davkoplačevalci? 10

Davčne blagajne so najbolj čutila mikropodjetja

Hočete oddajati apartma na Hrvaškem? Ne pozabite na slovensko davkarijo! 3

PRO

Je imel Buffett prav, ko je napovedal večdesetletno prevlado bika?